

A KERESZTÚR-KÖRI EGYHÁZKÖZSÉGEK
VAGYONLELTÁRA A XVIII. SZÁZAD UTOLSÓ
HARMADÁBÓL*

II. KÖZLEMÉNY

F[irtos] Várallya. (29—31.)

Vagyon egy Fa Templom deszka Czinterem körülötte. Fa Harangláb mellette: mellyben vagyon Két Harang, mellyek közül a' nagyob Harang készült Száz Husz Forintokból az 1763^{dik} Esztendőben az Unitaria Ecclesia Költségeből. Nintsen semmi irás rajta. A kisebbik igen régi; vagyon ilyen irás rajta: *EOS Nostros Gofitem I.DO [...].*¹ A' Praedicalló Szék és a' Pap ülő Széke virágos Kartonnyal vadnak béterítettve.

Az Úr Asztalára való Edények s egjebek

Vagyon az Ecclesianak egj masfél Singes Ladaja.

Egy fedeles On Kanna capit Cup. 1.² ilyen betük vadnak az Oldalan: V.U.E.K.³

Egy állól fellyül aranyos virágos kiseded hozszuko Ezüst Pohar, vagyon ilyen irás rajta: *V.U.E.P. ISTENE. I.T.*⁴ Két On Tángyér Kissebb nagyobb, a' nagjobbon ilyen iras rajta kívül: *V.U.E.T.ISTENNE.*⁵ belül: 17 B.M. 44. A Kissebben is Kívül *V.U.E.T.Istenne.1748.*

Vagyon egj Lang szin sellyem ruha, egj zöld sellyem körül fekete sellyem csipkes ruha. Egy szederjes tarkás Len ruha. Egj a' szegeletein veres sellyemes fejer len ruha. Egj kék len fonalas len kendő. Egj varras nélkül való merő (?) szöves Kotzkás Abrosz. Egj bors himes Kender abrosz. Ket abrosz bors himre.

Vagyon egy Kis Perselly Ládátska Alamisna szedésre. Egj ket ejteles Palatzk.

* A szöveget gondozta és dr. Molnár István anyagának felhasználásával a jegyzeteket összeállította dr. Gaal György. A textíliák, felszerelési tárgyak, pénz- és mértékegységek magyarázata az I. közleményben található.

¹ Megfejthetetlen, hiányos szöveg.

² Befogadóképessége egy kupa.

³ V[árallyai] U[nitaria] E[cclesia] K[annája]

⁴ V[árallyai] U[nitaria] E[cclesia] P[ohara]. Istené. I. T. (az adományozó nevének kezdőbetűi)

⁵ V[árallyai] U[nitaria] E[cclesia] T[ánnýera]. Istené. 1744. B. M. (az adományozó nevének kezdőbetűi)

*Allodiaturak*⁶

Enlaka felé forduloban Komlóban aliás⁷ Pap kerti nevü helyben Cur. 3. Szena fü, vicinussa⁸ aloll a' Csehetfalvi Határ mas felöl a' Konyha Pataka és a' Falu Gyepüje a' Papé.

Kender helyben Szena fü Cur. 1. vicinussa fellyül Bentzédi Györgj alól Kelemen Józág, a' Papé.

Pal falva felé forduloban Firtosban Medentzés Kutnál Szena fü Cur. 2. Vicinussa egy felöl az Atyhai Erdö, más felöl a' Falu uttya, a' Papé. Veszett Révnel alias Tulsó Vágason, Szena fü Cur. 1. fellyül Bálint Ferentz, alól Kis Bálint Mihály Kaszálya. a' Papé. Ezen négj darab hely a' Pap bérinek compensatiojára⁹ adattattak volt az Ecclesiatol.

*Az Ecclesianak Taxas*¹⁰ *Szena füvei* ezek:

Kender föld nevü helyben Cur. 1. Erdös likatos hely; ennek taxája den. 18. a' még egészszen ki tisztitatik.

Palfalva fele való forduloban, Firtosban, Földhid tetején Cur. fél,

Vicinussa fellyül a' Falu Erdeje, alóll az Ut.

Véres Földnél Cur. 1. Vicinussa egy felöll az Attyai Erdö, mas felöl Köz.

Andrasi Györgj Kaszáloja.

Nagy Szegben Cur. fél. Vicinussa egj felöl az Gyepü, más felöll az Árok. Ezen utolsó három Szénaságot az Ecclesia zalogositotta a'

Falutól, in et pro Flor[enis] Hung[aricis] 7. ~ hét¹¹ forintokban. Taxája ezen három darabnak flor[enus] 1. den[arii] 20.

A' Temető hely a' Falun kívül Csehetfalva felöl, Taxaja pro hic nunc¹² denarii 34.

Ugyan a' Palfalva felé fordulóba, Aszalvány alatt, egj darab erdös hely, Vicinussa fellyül Alsó Bentzédi Györgj, más felöl Aszalvány Karéjja, harmadik felöl a' Patak. Ezek felett:

Vagjon egj Keresztelő Köny[v] és Keresztelő Pohár.

Vagjon a' Pap. Házába az Asztal mellé tartozó két Pad. (Asztal nints), két Karos Fogas. Két fában rakott üveg ablak. Et haec omnia Consignata occasione S. Visitationis in[trae] fata Eccl[esi]a Unit[aria] Varalyaiensi, celebratae A[nn]o 1773. Die 18va Novembr. 15 per Josephum Simo de Kis Sollymos Jur[at]um] S. Sedis Notarium. m[an]u]p[ro]pria¹³.

*Novae Collationes*¹⁴

Vagyon Enlaka felé Fordulóban fél napi járo Szanto föld, capit. metr. 1^{1/2}, mely vagjon a' Fazakas lábja nevezetü helyben. Ennek betüje a' Thordátfalvára menö ut tul felöl, innet fel a' betüje Keresztut Vápája

⁶ birtokok.

⁷ másképpen

⁸ szomszédja

⁹ kipótlására

¹⁰ adózó (valószínűleg bérbe adott)

¹¹ ~ jelentése azaz

¹² a jelen pillanathban (itt és most)

¹³ És ez minden, ami feljegyeztetett az elől megjelölt Váraljai Unitárius Egyházközségnél az 1773. november 18-án tartott sz. vizitáció alkalmával kissolymosi Simó József vizsgálószerki hités jegyző által, saját kezűleg.

¹⁴ Új adományok

Dombja. Alol Vicinussa Enlaki Vas Daniel felesége után való Szántó földé, fellyül pedig Márton Mihály. Ezt adta F[irtos] Várallyai özvegy Pál Mihályné az Eccl[esian]ak örökkösön, hogj soha senki el ne vehesse, de olly veggel, hogy a' legjen a' Papnak mindenkor Kender földé. Vagyon Keresztelő Könyv és Pohar. Karos Fogas kettő. Asztal mellé való egj Pad. Fában rakott két üveg Ablak.

Conscripta per Josephum Simo de Kis Solymos Jur[at]um Notar[ium] m[anu] [prop]ria¹⁵ Anno D[omini] 1777. F[irtos] Várallyai Sofalvi Judith nevezetű B[e]ts[ü]l[ete]s Leány Istenes indulattyából conferala¹⁶ az Ur Asztalára a' Templomban, egy uj Székelly Szőnyeget. Signata Die. 19. 9^{bris}. 177[7]. per Josep[hum] Simo Solymosi Jur[at]um Notar[ium] m[anu] p[rop]ria¹⁷.

Csehétfalva (37—40)

Anno 1773. Die 18va Novembris Visitatio celebratvan¹⁸ az Csehétfalvi Venerabilis Ecclesiaban az Ecclesia Bunumai inventaltatnak¹⁹ e' Szerént:

Vagyon egy Kö Templom, igen regi, melly vagyon a' Falun kívül Nap Kelet felől a' Temető hegyen, körülötte deszkabol valo Czinterem. E' mellett egy Harang láb. Vagjon benne két Harang; a' regibbiken az esztendő Szám így vagyon 1481 a' több irás töllünk nem ismerhető.²⁰ A kissebbik Harang minden irás nélkül; öntetett az 1755^{dik} Esztendőben. Láttatik rajta kereken két Lineaban Czifrázás. A' Templom Keritesin Kivül a' Templomot környül vevő mezős helyly mind kereken a' Templomhoz tartozó Jozság, a'mellynek Vicinussai ezek: Nap Kelett felől Kováts Thamás Parlaga; azon innen Titt.²¹ M[é]lt[óság]s Ugron Farkas Uram Parlaga; mellette a' Parochialis vagyis Papi Jozság betüje, mellyis vagyon dél felől. Nap nyugott felől Titt. Ugron Farkas Uram Jozzága. Észak felől Ambrus Gergely Jozzága. E' mellett az Enlaki Árkosi Gyorgj Kaszalója; tovább a' Györfi Andras Kaszaló helylye.

Az Ur Asztalára valo Edenyek s' Egyebek.

Vagyon az Ecclesianak egj, egj, Singes Ladaja, Ebben:

Vagyon egy hoszszutska alol ormos karikaju, s' alol fellyül aranynyas, s' három ember képet a' felső reszin viselő ezüst Pohar, ilyen irással: A.D. 1648. Vintze: Lakatos Gáspár adta. Két On Fedeles Kanna,

¹⁵ Összeírva kissolymosi Simo József hites jegyző által, saját kezűleg.

¹⁶ adományozott

¹⁷ Feljegyezve 1777. november 19. napján solymosi Simo József hites jegyző által, saját kezűleg.

¹⁸ tartatván

¹⁹ javai leltározatnak

²⁰ A nehezen kiolvasható gótikus feliratot Orbán Balázs megfejtette: O rex gl[oria] e veni cum pace anno dom[in]i 1481. (O, dicsőség királya, jöjj békével, az Ur 1481. esztendejében.) Vö. *A Székelyföld leírása*. I. kötet. Pest, 1868. 113. l. Lásd még Ion I. Russu: *Un raport epigrafic de la Mihăileni (Odorhei)*. In: *Kelemen Lajos emlékkönyv*. Kolozsvár, 1957. 532—541.

²¹ Titt[ulatus] — címzett; urak neve előtt, többnyire valamennyi cím felsorolását helyettesíti.

edgjik capit Cup. 1. a' masikis vagjon fél Kupás. Egy On Tangyer.
 Egy Gyöngj házas nyelü Kés.
 Vagjon egj Praedicallo Szekre valo len Abrosz mesterségesen szöve.
 Ugjan ahoz hasonló az Eneklő Szekre való más. Egy, asztalra való gyólts
 Abrosz. Egy gjólts fekete selymes ruha; egy egész selyem ruha.
 Eneklő Szekre való gyólts Kendő. Egy Kender veres fejtős Kendő.
 Egy kék selyemmel irás után varrott gyólts ruha. Kenderből szött
 veres fejtős ruha vagj Kendő. Egj Pulpitusra való gyólts Kendő.
 Egy fekete selyemmel irás után varrott gyólts ruha.
 Ezek közül a' Pulpitusra való egy Gyólts Kendőt és az utoszor nevezett
 fekete selyemmel varrot ruhát, Istenes indulattjából, a' Szent Visi-
 tatio előtt adá a' Csehetfalvi Sz. Ecclesia, a' tűz által minden Szent
 Edényeitől meg fosztatott Medeseri Sz. Ecclesia[na]k.
 Vagyon a' Praedicallo Széken két sing zVöld Poszto, négy Leányok vet-
 ték. Eneklő Széken vagjon egj kis Székely Szönyeg. Az Ur asztalán
 vagyon egj kis Székely Szönyeg és egj vászon abroszotska. Egy fél
 singes Alamisnás Láda.

Allodiaturak

Ketset felé forduló Határban Hoszszu Szena fü nevü helljben, vagjon
 a' Papnak két buglyára való Szena füve, vicinussa aloll az Ambrus
 Samuel Kerti, fellyül a' Templom oldal ároka.
 Szilvaba a' Megyének vagyon egj három vékás földé. Vicinussa fellyül
 Kovats Samuel földé, alóll Kovats Thamás földé.
 Rét Lábba a' Megyének három véka fereje, vicinussa fellyül Nagjobb
 Szabó István, alóll Kálmány Papé.
 Csengő Almában a' Papnak, capit Cub. 3. Vicinussa alóll Ambrus Sá-
 muel, fellyül Czipelüs János.
 Ülűdben a' Papnak, capit metr. 6. vicinussa fellyül Ambrus Miklós
 földé; alól Ambrus István. Erre betüvel jó egj Cap[it] metr. 4. Vi-
 ci[nussa] alóll Ambrus Miklós földé. Ez is a' Papé.
 Vagjon Bakonyára menő betuvel egj darab Kaszáló hely, két felöll meg-
 vagjon határozva; ez is a' Papé.
 Vagyon Simon Orotvánnyában egj Pallag, Vicinussa belől Falu földé,
 fellyül Kalmány. Papé.
 Vagjon a' Csere alatt a' Papnak egj földé Capit metr. 10. Vicinussa fellyül
 az Ország uttya, alól Balás János.
 Vagjon Föben a' Megyének egj földé, capit metr. 9. Vicinussa fellyül
 Balás János, alól Szabó István. Patak között capit metr. 4. Vicinussi
 Albert István s' Elekes István.
Martonos felé fordulo Határban Tsipörkesen testalt²² Nagj Szabó István
 a' Megjenek egj Pallagot, vicinussa fellyül Albert András, belől a'
 Falu uttya, negy vékás.
 Vagyon három Fa mezején egj Pallag, circiter²³ cub. 1. metr[i] 1. vici-
 nussa alóll Ambrus Istvan és Gothard András földé, fellyül Küssebb
 Szabó István földé, a' Papé.
 Vagyon három fa mezején egj ki járó, vicinussa fellyül az Albert fiak,
 az ut ezen jár; a' Papé.

²² örökbe hagyott

²³ körülbelül

Vagyon a' Megjenek Patt Hegyben egj földé, capit metr. 10. Vicinussa fellyül Kováts Thamás, alól Balás János.

Vagyon a' Szilfánál a' Papnak Cubulor[um] 3. Viciniussa fellyül Kováts Thamás alóll Ambrus István földé.

Székre járóban egj Kus Szena fü a' Papé, Vicinussa fellyül Ambrus Gergely földé.

A' Rétben a' Falu engedett egj Szekér Szenára való helyet Gyepü tinalasert a' Papnak.

A[nn]o 1763. Adott a' Megyének Ambrus Miklos Három fa mezejében, vic[inussa] kívül Nagy Szabó István földé, belől az Albert Istvan földé; mikepp vagjon advan, az arrol való Contractus, a' Megje ládájában, meg mutattya.

Anno 1763. Testalt Albert András a' Megyének Két darab földeket, Edg-jik vagjon Csikánban, capit. metr. 2. ennek vicinussa küjjel Nagj Szabó István földé, belől Isák Mihályne Szena füve. A' másik föld vagjon Szalom hágojában; vicinussa alól Gothard Peter Szantó földé, fellyül Miklos Márton földé. Testaltá pedig ezeket olly Conditioval²⁴, hogj, a' kik valaha kezekhez akarnák venni tegjenek le a' Megjének flo[renos] h[ungracius] 4. a' mint az arrol való Contractus a' Megje Ládájában megmutattya.

Vagyon egj darab Zallogos földé a' Megjenek Somos Hágojában vic[inussa] alól Ambrus Gergely, Ambrus István és Kálmán János Szena fűvök; fellyül Szabó András. Ezt mikeppen adta N. Szabó Istvan, ki tetzik az arrol való Contractusból, mellyis van a' Megje Ládájában.

Vagyon Két darab föld a' Megjéjé, edgjik vagyon a' Martonos felé való Hatarban, Somos Berezire jár veggel. Vic[inussa] fellyül Isák József, belől T. Palfi Dienes Uram. A' másik vagjon Három fa mezeje allyában. Ezeket mikeppen adta Szabó András, extal²⁵ arrolis a' Ladában Contractus.

Vagjon a' Papság Házában egj Asztal, a' mellé való két pad. Két Fogas, mellynek edjikét vette Szabó Andrasne asz[szony]. Harom faba rakott üveg ablak. Egj Tálás.

Notandum:²⁶ A' Templom Körül valo mező Szabadságában adatik a' Papnak, hogj bé keritse, s' hasznát vegye. Signata per Josephum Simo de Kis Solymos.

Juratum Notarium m[anu] prop[ria] A[nn]o et Die Supra Notatis.²⁷

Szent Mihállj (47—52)

Anno 1773. Die 19na Novembris Visitatio celebraltatván a' Sz. Mihallyi Venerabilis Ecclesiában, az Ecclesianak Mobile s' Immobile Bonumai²⁸ talaltattanak a' következt' rend Sz[e]r[i]nt.

Vagyon egy Kö Templom, regi, de sokszori Revolutiok által lett ruinaiból reparalta²⁹ s' tökeletes szépségire vitte az Unitaria Ecclesia sok rá tett költséggel. Vagyon körülette ollyan Czinterem, melly egy reszre

²⁴ feltétellel

²⁵ létezik

²⁶ megjegyzendő

²⁷ A felül jegyzett évben és napon.

²⁸ ingó és ingatlan javai

²⁹ forradalmak (itt: háborúk) által lett romjaiból helyreállította.

- szép ujjanon epitetett Kö Czinterem; egy részre deszkabol épült fogatkozás nélkül való jó és ujj fedellel. Ezen
- Templomnak vegiben vagyon egj igen magos szép Kö Torony, épült a' Trajanus Emperor idejebe, a' mint a' most rajta lattzó regi Olasz vagj Deak betük megmutattják.³⁰ Ebben
- Vagyon két Harang; mellyeknek a' Nagyobbikán (:melly is igen nagj és szép Harang:) semmi irás nintsen, hanem különb különb fele viragokkal s' Képekkel meg van czifrázva. A küszebiken vagyon illyen irás: *Opera Unitariorum fusa est. Sz. Mihally et(?) Bentzéd, Kobátfalva, Kadáts. Anno Dni. 1711.*³¹
- Vagjon a' Praedicailó Széken egj Karton, Nehai T[ekintete]s Sandor Györgj Uram Özvedje ajándekozta. Azon fellyül vagyon három Sing Hatvanos(!) zöld Posztból csinált boriték, mellynek körülötte vagyon Krepines zöld sellyem Rojt; M[é]lt[óság]s Ugron Pálné, M[é]lt[óság]s Siménfalvi Kristina Aszsz[ony] collatuma.³² A' Pulpituson két Kendő; az alsó tiszta fejtő; a' felső' elegyes színü sellyemmel virágoson varrott; erről alább is van szó.

Az Ur Asztalára való Apertinentiak³³

- Melleyek az 1760^{dik} Esztendőben, Karatson Havanak 16^{dik} Napján celebralt Generalis visitatiokor recenseáltattak³⁴ e' szerént:
- Egy lábas, fedeles, arannyas ezüst Pohár, mellyet vett az Ecclesia. 1760^{an} flor[enos] 40. Más Küszeb lábás ezüst Pohár, nemelly resziben arannyas. Egy ejteles On Kanna. Egy fél ejteles On Kanna Keresztelesre való. Egy on Tángyér. Egy gyólts Abrosz, Koczkás retze kötéses és rojtos. Egy vastag sáhos Abrosz. Egy gyólts Kendő Kötessel rojtos a' vége. Két kendő a' Pulpituson, edgyik zöld és veres sellyemmel elegyessen varrott; Más egy fejtőes varrásu paraszt Kendő. Szkofiummal varrott Keszkenő. Egy dufla Szönyeg. Egy Székely festékes a' Praedicalló Szék háta megett a' Köfalon. Egy veress fejtővel borozdason Szőtt gyapotas Abrosz. Ezek közül az utolszor fel jedzett veres fejtővel borozdason szőtt gyapotas Abroszt Istenes indulattyából conferála a Sz. Visitatio előtt a' Sz. Ecclesia, a' tűz által meg romlott Medeseri Ecclesiának. Vagyon egy ujj On Tángjér' mellyet szánt volt adni néhai Tiszt[ele]t[es] Sandor Györgj Uram; de ő K[e]g[e]lme meg halván, elmaradott Özvedgye T[iszte]letes Lőrintzi Anna aszszony megadta.
- Vagjon még egy kitsin On Tángyér, mellyet a' M[é]lt[óság]s Ugron Pálné Iffiu Aszszony M[é]lt[óság]s Siménfalvi Kriska Aszszony conferalt, a' végre, hogj a' Betegeknek Uri Sz. Vatsora az Házaknál arrol adattassék.

³⁰ A római feliratok és olvasatuk megtalálhatók Orbán Baláznál (*i.m.* I. köt. 107. l.)

³¹ Az unitáriusok fáradozásából öntetve. Szt. Mihály és Bencéd, Kobátfalva, Kadáts. Az Urnak 1711. esztendejében.

³² adománya

³³ tartozékok

³⁴ számba vétettek

Az Allodiaturak e Sz[e]r[é]nt következnek

A' Sz[ent] Mihályi Demeterfalva felé forduló Határban, Üleméres nevű Hellyben, a' Füzeken fellyül, két napi járás, Vicinussa alol a' Mesterség hazához tartozandó föld széle, fellyül Osvath Sigmond.

A' Kobatfalvi Hatarban, Kadáts felé fordulóban az Ország uttya mellett metr. 6. Vicinussa alóll az Ország uttya, fellyül Kis Faludi Marton Szantó földé.

Csoszó nevű helyben metr. 10. Vic[inussa] egy felől a' Kadátsi Határ Szély más felől a' földek lábjai, mely földet adott volt Veress András.

Hosszu Mező Hellyben metr. 6. Vic[inussa] egy felől Pap Ferentz, más felől Kerestély Sigmond földé. Ezek mind az Ecclesiájé.

Papság Házához tartozó Szántó földek. Sz[ent]Mihályi Felső Határban.

A Fel Hagoban metr. 7. Vicinussa fellyül Kovats András, alol Balas Ferentz, Ugron Pál Ur Jobbágja földé.

Bába Völgyibe metr. 7. Vicinussa aloll Sára Andras Ugron Pál Ur jobbágja földé; fellyül Vészti Janos Ugron Farkas Ur Jobbágja földé.

Mengetz alatt metr. 4. Vicinussa mind két felől Jakab familia földé.

Szöllő Oldalban metr. 2. Vicinussa fellyül Kozák Janos földé, alóll Varga Ferentz kaszáló helye.

Az also Határban szantó földek Pap részire

Templom Hágójában az Árok mellett metr. 3. Vicinussa fellyül Sára András földé, aloll Jakabék földé.

Az Üleméresen metr. 6. Vicinussa fellyül T[e]k[i]nt[etes] Ugron András Ur, alol ugjan oda való Jobbagj föld, mellyel a' Szöts bir.

Fuastó Lokában metr. 4. Vicinussa fellyül az Udvari Szena füvek, aloll Jakabék földök. Ez most Szena fü.

Az Eger mellett metr. 4. Vicinussa fellyül Ugron Urak földé, alóll Tartfalvi Uramek Jobbagjok földök.

Három Almánál metr. 7. Vicinussa fellyül Tövisses borozda, alól Vészki Janos Ugron Urak Jobbagyok földé.

Az Üleméresen a' Füzeken fellyül metr. 7. belől az Ország uttya, fellyül az Ecclesia földé. Notandum 1mo: Ezen földből három vekanyi a' Mesterség földé féle; belől a' Papságé féle. 2do: Mind a' Papságé, mind pediglen ahoz Cserében jöven által a' Mesteré, küllyel hozzá vagjon szantva az Ecclesiájé, jöllehet az Ecclesiaé erga Deciman.³⁵ Az erről való Cserét lásd az Ecclesia Könyviben.

Papság Szenafüvei

Felső Hatarban. Mengetz felett Curr. 4. Vicinussa fellyül Tartfalvi Uramek egj darabig fel, egj darabig pedig Varga Mihály Ugron Ur Jobbagja földé; alóll Ugron Ferentz Uré egy darabig, azon tul Tartfalvi Joseff és Jakabék Szena füve.

Szena füvek az Alsó forduloban ezek.

Fuvastóban a Tó mellett Curr. 1. Vicinussa egy felől a' Tó más (felöl) a' Fuvastó mellett jaró földek mellyékei.

³⁵ tized gyanánt

Ugjan alabb jó darab, vicinussa fellyel Ugron Ferentz Ur Szenafüve, alól a' Demeterfalvi Szantó földek betüi.

A' Mester Hazához való appertinentiak.

Az *Alsó Határban*. A Ház mellett metr. 4. vicinussa egy felöl az Ország uttya, más felöl Tartsafalvi Uramék földök.

A' Füzeknél egy kisded föld, vicinussa egy felöl az Ecclesia, mas felöl Tartsafalvi Mihály Posteritassi³⁶ földök. Notandum: Erről vagjon emlékezett fellyebb a' Papság földei között, el cseréléséről.

Fuvastó felett metr. 6. vicinussa fellyel Balás Ferentz, aloll a' Fuvastó régi Gyepüje.

Pap reve mellett fél vékas, vicinussa fellyül a' Papság földé, alóll Nagy Ugron Thamas Uram földé, a' betüjiben Jakabék földgök ütközik, és így a' vizig a' Papeval edjütt bé megjen.

Nagy Orotvanyban, metr. 6. Vicinussa kívül Varga Pál földé féle, alóll Varga Thamas földé féle.

Szena füvek.

Fuvastóban Curr. 2. Vicinussa küjjel Nagj Ugron Ferentz Uram Széna füve, belöl Kozmájéké.

A' *felső Hatarban*. Mengetz alatt, metr. 4. Vicinussa küjjel Szász Györgj aloll a' Tartsafalvi Uramék Jobbagyi földök.

Gada mellett metr. 6. Vicinussa a' Gada vize.

A fel hágóban metr. 2. Vicinussa küjjel Antal Miklos földé féle, alóll a' Miklos András földé féle.

A[nn]o 1773. A' Papság Házánál vadnak Hazi Portekák ezek: karos Fogasok vas szegekkel felszegezve. Ugjan egj Karotlan Fogas vas szegekkel fel szegezve. Két bérlett Hoszszu Padok. Két üveg Ablak fába rakott. A' Tanuló Hazon ismét üveg ablak Kettő fába rakva. Vagyon egy rossz Asztalis ladajaval edjüt.

A' Mesterség Házában egj Asztal; egj gjalog Pad, két fába rakott üveg ablak, két fogas.

Vadnak a' három Filialis Ecclesiakba, ugmint Kobatfalvan, Alsó Felső Bentzedben három Harangok.

Conscripta per Josephum de Kis Solymos Jur[at]um] S. Sedis
Notar[ium] m[anu] p[ro]p[ri]a

Anno 1776. Tekintetes Miklos Kata Aszszony T[ekintetes] N[agy]Ajtai Donath Ferentz Uram kedves Házastársa, conferalt a' Sz. Mihály Templomban valo Ur Asztalára az Unitaria Ecclesia számára, egj egész sellyem igen nagy Ruhát, olyan Lang Szinüt, melly Karmasin szin sellyem virágokkal elegyes, körül belöl a' szelleyei fejer sellyem virágokkal jó szelleyesen szöve; kívül körülvagyon varrva rája egj elő araszni szelleyességü csipkés ezüst Kötés. A közepin vagyon három rend Karika ezüst fonallal valo sinorozásu; Mellyek közül a' külső karikában ezüst fonallal vagjon varva illyen iras: *T[ekintetes] Donáth Ferentzné. T[ekintetes] Miklos Kata Aszszony adta.*

A masodik Karikában ugjan ezüst fonallal varva: *A Sz. Mihályi Unitaria Ecclesianak. 1776.*

A[nn]o 1777. Die 20ma Novembris, Demeterfalvi Osvath Sigmund Uram

³⁶ utódai

és Felesége Kerestally Borbára Aszszony, Istenes indulatjokból tsináltattanak egy két ejteles, két szegeletű, srofos Karikas fedelű Ön Kannat a' Sz. Mihallyi Unitaria Ecclesianak az Ur Asztalára, az Uri Sz. Vatsorához, melly Kanná[na]k edgjik oldalán vagjon illyen irás: *Osvát Sigmond és Kerestally Borbara készítette a' Szent Mihallyi Unitaria Ecclesianak. 1777.*

Ismet: Az Sz. Mihallyi Unitaria Ecclesiában, az Ur Asztalára való két ezüst Poharoknak lévén hasadás mián való meghibázások, Kobát-falvi Kerestaly Sigmondne Demeter Judith Aszszony és Nagj Janosne Csiszár Judith Aszszony ö Kegyelme, Istenes Kegyes indulattjokból, magok tulajdon költségekkel meg ujitattak s' tsináltattak; s' ugjan ö Kegyelme hasonlóképpen maguk költségekkel tsináltattanak egy hat lotni ezüst Tángyért, ugjan a' megírt Unitaria Ecclesia Számára az Ur Asztalára mellyen vagjon illyen iras az alsó reszin:

Sz. Mihallyi Unitaria Ecclesiája. 1777.

Signata A[nn]o 1777. Die 20ma Novembr[is] 1777. per Joseph[um] Simo Solym[osi] Jur[atum] Notar[ium] m[anu] p[ro]p[ri]a.

Nagy Kadáts (59—62.)

Vagyon egy Fa Templom, körülötte deszka Czinterem. Ebben a Czinteremben egj ágason vagyon egy középszerű nagyságu Harang. Öntetett az Unitaria Ecclesia Költségivel, ez az Irás vagyon rajta: 1681. Vagyon kis Kadatsi Filialis Ecclesiábanis³⁷, az Ecclesia helyyin, egj kis Harang ágason.

Az Ur Asztalára való Edények

Vagyon egj hat Szegü arannyas Pohár lábas, mellynek a' Közepiben vagyon egy Medve, tömlő Sip a szájában, mellyet adott az Unitaria Ecclesianak egj Kegyes Ferfi egy Aszszonnyal edjűtt, mellyet adtak olyan formálag, hogj ha valaha ezen Ecclesia el fogyna, az Esperest Kezéhez vegje, és az hová kívántatik Szent Munkára fordítsa. Vagj ha találna Hütünkért való üldözés lenni, és találkoznék ebben az Ecclesiában ha tsak edgyis, a' ki készebb lenne számkivetésre menni, mint sem Vallását el hadni, az az ember vegje Kezéhez és költse szükségére.

Vagyon egj ejteles Ön Kanna, egj On tángyer; egj fertalyos Keresztelő ön Pohár. Vagyon egj kékkal varrott gjapottas Abrosz. Egj gyólts. Vagyon egj Hat Mariasos sellyem Ruha zöld. Körül fejerrel virágos belé szöve, az Ur asztalára való. Az Ur Asztalán egj tarka Szönyeg, melly mindenkor ott áll. Vagjon egj gjólts Keszkenő, a' négy Szegeletin van varva: *Isák Annok, Benedek Susanna.*

Allodiatuak im ezek.

Az Erdő felé forduló Határban: A' Málon vagjon a' Papnak egy föld, metr. 7. fellyül Vicinussa a' Falu mezeje, aloll az Ország uttya. Vagyon ismet a' Papnak az Orotásban metr. 4. mellynek fellyül vicinussa Simén Thamás föld, alól Csenkér Györgj föld. Alább egy darabb ugjan a' Pape, metr. 3. mellynek aloll vicinussa Mátéfi Sigmondne föld, fellyül Simén Thamásé,

³⁷ leányegyházközségben is

- Szered nevü helylyben egj darab az Ecclesiáé, metr. 10. fellyül vicinussa Varga István földé alóll Marosi Mihályé. Ezt váltotta meg Lázár István az Ecclesia penzivel, flor[enus] 10. magának ös földé lévén; ilyen Conditio alatt, hogy ha ő Kegjelme ki nem váltja mig él a' Megyétől, azután Soha Senki ki ne válthassa, ha tsak az Ecclesia eladni nem akarja. Mellyről az Ecclesia Könyviben attestal³⁸ az akkori N. Kadatsi Pap Tiszt[elete]s Sárdi István Uram, de a Contractus is meg van rolla az Eccla Ladajaban.
- Három Cserefánál a' Papé metr. 7 ennek vicinussa aloll Intzefi föld, fellyül Kelemen András földé.
- Szeredbe a' Patakon tul a' Papé, aloll a Patak mellett vicinussa Fazakas András, fellyül Benedek Daniel.
- Veress Mart alattis egy kis Szena fü a' Papé, aloll vicinussa a' Patak, fellyül Bartalis András földé.
- Tot Csereje nevü helylyben nagj buglyara való Szena fü, a' Papé, vicinussa egy felöl Tiszt[elete]s Sárdi István Uram földé, mas felöl a' Balasi Andrásé vegin a' Falu uttya.
- Küs Hegyben vagjon a' Papnak egj földé, mellynek fellyül Vicinussa Máthéfi Sigmondné Aszszonyom, alóll Bartalis Joseff.
- Ugyan ott alabb ismet vagjon a' Papnak, mellynek vicinussa fellyül Intzefi Sigmond földé, aloll Máthéfi Sigmondné és Lázár István földök; capit metr. 10.
- Alba fele forduló Határban.* A' Papnak vagjon a' Tövisben egy Tiz vékás földé, mellynek vegin a' vicinus Isák Péter és Balás András földök körül a' Falu földé.
- Vagjon a' Papnak az Akasztó fánál egj Kilencz vékás földé, a' vegiben vagjon az Ecclesianak is egj hat vékas, mellynek vicinussa fellyül Balási András földé, alóll Intzefi Sigmond, Marosi Ferentz és Nemes fiak földök.
- A' Sás hidgjánál vagjon a' Papnak, metr. 6. mellynek aloll vicinussa az Ország uttya, fellyül Balási András földgje.
- Szeles Nád bétüjin a Papé, metr. 3. mellynek vicinussa aloll Bartalis András földé, fellyül Marosi Istváné. Ezen közlebb irt két darab földet adta Néhai Intzefi Györgjné Gáspárfi Mária Aszszony, 14 forintokban, mivel annyiban voltak zálogban; és ha ki váltyák ezen 14. forintokat tegyék az Ecclesia Ládájába.
- Héjjaszoly tetején a' Papé metr 4. mellynek vicinussa alóll Intzefi Sigmond földé, fellyül Tiszt[e]l[e]t[e]s Sárdi István Uramé.
- Szena fü egj esztendőben a' Felső Tövis A' Kitsin utig' mas esztendőben az alsó Tövis. Falu adományá.
- Vagjon a' Papság házában egj hitván Asztal, a' mellett Két Pad, egjike ladás. Két Karos Fogas. Egy Pohar Szék.

Notandum. Mikor ez a' Nagj Kadatsi, a' Sz. Mihallyi es Tartsafalvi Ecclesiaktól el szakadt, ígérték a' Papnak, a' M[é]l[t]ó[s]s[ágos] Status Personalissai³⁹ előtt, ugjmint T[e]k[i]nt[e]t[e]s Gagji Pálffi Mihally Uram, mint Fő Curator és Kobatfalvi Miklos Györgj Uramék előtt, és akkori T[i]sz[t]e]l[e]t[e]s esperest Thorotzkai András Uram előtt,

³⁸ Bizonyoságot tesz

³⁹ egyház(központi) tisztviselői

hogy minden ember a' kinek 16 Kalongja buzája leszen ad három Kalongja buzát, es három Kalongja zabot; Harangozó Kévét öt kéve Buzát; a' mint magának szánt, ugy minden esztendőben szántson a' Papnak egj nap, a' mikor a' Pap kivannya, akár Tavasszal, akár nyarláskor, akár forgatáskor egy egy szekér fát. Ezekről azi Ecclesiában levő minden emberek Személy Sz[e]r[i]nt, mind a' Kis Kadátsiak, mind a' Nagy Kadátsiak kezét adának, in Anno 1718. 17. Februarii.

Conscripta tempore Visitationis A[nn]o. 1773. Die 20ma Novembris in Eccl[esi]a N. Kadátsiensi celebratae per Josephum Simo de Kis Solymos Juratum S. Sedis Notarium M[anu] p[ro]p[ri]a.

A[nn]o Domini 1777. A. N. Kadatsi Unitarius Iffiu legények, magok buzgó indulattjokból, meg rován magokot Nyoltz Mariasokig, tsinaltattak az Unitarium Templomban egj Pulpitust, vagy Eneklő Széket.

Ugjan ezen esztendőben, ezen N: Kadatsi Unitaria Kegjes Aszszonyok, vettenek az Eneklő Székre Kettős Veres Sellyem ruhát; a' Praedicalló Szék borítására három Sing zöld posztot sarga szegekkel a' le szegezésre, melly két rendbéli Collatum áll Hat Magjar Forintokban.

Ismét: Ezen Ecclesiabeli Iffiu Leányok, Istenes indulattjokból vettenek a' Pap Széke borítására egj tarka Kartont, flor[onus] 1. den[arij] 24. Signata A[nn]o 1777. Die 21ma Novembris 15 per Josephum Simo Solymosi Jur[at]um Notar[ium] m[anu] p[ro]p[ri]a.

A[nn]o 1783. Die 5^a Decembris. Sz. Visitatio alkalmatosságával mutatták elő egy Kis Ezüst Tangjer; mellyet Istenes jó indulattjából hagyott és legált a' N. Kadatsi Unitaria Ecclesianak az Ur Asztalára Nehai Tit. Miklos Kata, Donath Ferentzné Aszszony. Vagjon ilyen iras a' fenekin: *Miklos Kata. N. Ajtai Donát Ferentz. A[nn]o 1782.* Legyen Isten előtt Kedves Aldozat.

Tartsafalva. (68—74.)

Anno 1773. Die 20ma Novembris Visitatio celebratván a' Tartsafalvi Venerabilis Ecclesiában. Az Ecclesia mindenfele Bonumai e' sz[e]r[é]nt következnek:

Vagyon egy regi Kö Templom; az Arcussan⁴⁰, az Ajtó bé menetelin jobb felé nézve, vagjon esztendő szám ilyen forma betűkkel: 1518. Kö Czinterem körülötte, mellynek külső oldalán az Ajtó mellett közel Nap Kelet felől egy kövön vagjon ilyen irás nagy betűkkel: A.D: R T M. 1686.⁴¹ Ezen Czinteremben vagjon egj Fa Harangláb, mellyben vagyon két Harang. Edgyik igen szép nagj Harang regi, semmi irás nints rajta. A' Kissebbik renovaltatott in Anno 1765. vagjon ilyen irás rajta:

Eccl[esi]ae Unit[ariae] renov[ari] cur[avit] Sp[ectabilis] D[ominus] Dio[nisius] Pálfi, A[nn]o MDCCLXV.⁴²

⁴⁰ boltiven

⁴¹ Anno Domini 1686. Reverendus T. M. (Az Ur 1686. esztendejében. T. M. tiszteletes ur.)

⁴² Az unitárius egyházközségnek megújította tekintetes Pálfi Dénes úr az 1765. esztendőben.

Az Ur Asztalára való Edények.

Vagyon egy magas szelleyes Szádu, közepin, fenekin ezüst drottal abrontos és azon helyeken csipkes, száda alatt viragos, alól fellyül s' közepin arannyas, mint egj három fertály capatitassu ezüst Pohár; mellyen vagjon ilyen iras: PAL. ANDR. MEG ARANYAZTATTA 1654.

Vagyon egy ejteles On Kanna fedeles. Egy küsdég ezüst Tangjer, ilyen irással a' felső felin: 1696. *Tartsafalvi Nagj Palffi Ferentz csináltatta az Isten Asztalára.* Vagyon egy fekete ónból való rongyos ón Tángyér.

Vagjon egy Patyolat, kék, veres, fejer sellyemmel virágosan Török varrással egeszszem meg varrott Abrosz. Egy, Takats szötte viragos, rojtos len gyólts Abrosz. Két gyólts Kendő, edjik fejer kötéses, a' más fejer Csipkes. Egj veres fejtövel abrontoson öltögetett len Kendő. Vagjon a' Templomban a' Praedikalló Székre terítve negjedfél sing kétszer ványolt zöld Posztó, rajta edjik szellyin a' posztó szélly; vég posztó vólt, mert edjik veginis rajta a' posztó vég rojtostól. Az Ur Asztalán vagjon egj kotzkas szövesü len Abrosz, vadnak veres fejtövel ilyen betük rá varrva: A. P. ANNO 1701. CONTULIT ECCLESIAE.⁴³ A' Pulpituson van egy Kender Kendő, kék, veress fejtövel elegendesen varrott viragos himü; Vadnak veres fejtövel varrott ilyen betük rá varrva: ACZEL BORKA edjik végin; a' más végin ezek: A TEMPLOM SZAMARA ADTA. Vagyon egy Lang színü viragos, a' vége kékes viragos egesz sellyem Ruha, mellyet Istenes buzgóságabol conferált T[e]ki[ntetes] Pállfi Dienesné T[e]ki[ntetes] Bakó Anna Aszszony.

Vagyon a' Pulpituson egy ujj Gradual, az utolszor ki nyomtatott jobbítás sz[e]r[ri]nt; iratta T[e]ki[ntetes] Pállfi Dienesné T[e]ki[ntetes] Bakó Anna Aszszony.

Vagjon az Ur Asztalára való egj paraszt kés hüvellyestöl.

Vadnak ezen Ecclesianak tizenharom darab Levelei; mellyek ilyen Következő Seriesse⁴⁴ vadnak.

1mo: Csehétfalvának s' Tartsafalvának Koronddal való Compositioja, de Anno 1681. 27. Febr[uar]ii].

2do: ezen Compositionak violatiojarol való Certificatoria es Executionalis⁴⁵ Korond ellen. De A[nn]o 1681. Fejedelem Petséte alatt.

3to: Atyhának Sofalvával való Contractussa Havasok irant, de A[nn]o 1667. mellyben vicinussnak iratik a' Csehétfalvi és Tarcsafalvi Havas.

4to: Két Compulsorium Mandatum⁴⁶ Apafi Mihaly Petsettje alol költ de A[nn]o 1681. e 1682.

5to: Certificatorol való Testimonialis⁴⁷ Korond ellen, de A[nn]o 1681.

6to: Havasban lett Zaloglasrol való Testimonium in A[nn]o 1679.

7mo: Admonitor[i]a de Anno 1681, hogy a' Korondiakkal acquiescallyanak a' Compositioval.⁴⁸

⁴³ A. P. 1701-ben adta az egyházközségnek.

⁴⁴ sorrendben

⁴⁵ ezen egyezségnek megsértéséről való bizonylat és a végrehajtási (parancs)

⁴⁶ vallatást elrendelő parancs

⁴⁷ idézésről való bizonylat

⁴⁸ megintő levél az 1681. ősztenéből, hogy a korondiakkal pereskedjenek a szerződést illetően.

- 8vo: Certifica[ti]orol való Testimonialis, de A[nn]o 1681.
 9mo: Arról való Testimonialis, mikor az Attyhaiak turbaltak a' Csehét-falvi és Tartsafalvi Inquisitorokat⁴⁹ a' Havas mezőben. 1681.
 10mo: De Anno 1751 Költ Csere levél Donath Ferentzné Miklosi Kata Aszsz[ony] és a' Tartsafalvi Ecclesia között egj darab Szantó földre.
 11mo: De A[nn]o 1767. Költ Cserelevél egj Szántó föld iránt, Tartsafalvi T[e]ki[ntetes] Pallfi Dienes es az Ecclesia között.
 Ezeken kívül vadnak még valami regi Inquisitoriak az Ecclesia reszire, mellyek által adattattanak Procurator⁵⁰ T[e]ki[ntetes] Simenfalvi János Urnak, de még az Ecclesia kezéhez nem jöttek.
 Vagyon a' Papság Házában egj nagj vastag negj szegü Asztal, melleje egj Pad. Két Karos Fogas.

Allodaiaturák.

Szent Mihály felé forduloban. A Lokon a Pap[na]k vagyon egy darab földre metr. 9. Vicinussa délről iffiabb Palffi István Uram, eszakrol T[ek]inte[tes] Palffi Dienes Uram.

Hegj megett az Ecclesiaé metr. $3\frac{1}{2}$ vicinussa delről felig Karda Andras,

felin tul Palfi Ferentz Uram, eszakrol T[ek]intetes] Palffi Györgj. Erre a felső vegire járo az Ecclesiaé metr. 10. Vicinussa delről Bentzedi Istvan, eszakrol T[ek]intetes] Palffi Dienes Uram.

Ujj Osztás nevü helyben, az Ecclesiaé metr. 4. Vicinussa delről a Péter-Falvi Palffi Fiak, eszakrol Bentzedi István.

Más ugyan ezen Uj Osztás nevü helyben az Ecclesiaé metr. 3. Vicinussa delről iffiabb Palfi István Uram, eszakrol Palffi György.

A berek alatt az Ecclesiaé metr. 4. Vicinussa Nap Keletről iffiabb Palffi István Uram, napnyugotrol a Péterlaki Palfi fiak.

Berek Bertzire járo Közep Lábban az Ecc[lesi]ae metr. $2\frac{1}{2}$ Vicinussa

Napkeletről Iffiab Palffi Istvan Uram, Nap nyugotról alsó Bentzedi nehaj Pap Mihaly Posteritassi:

Ugyan ezen Közép Ágbban az Ecclesiae metr. 4. nap nyugotrol vicinussa Bentzedi Gergelly, nap keletről üdösb Palffi István Uram.

Ugyan azon Lábban az Ecclae metr. $2\frac{1}{2}$ mind ket felől vicinussai a Peterlaki Palffi Fiak.

Ismet azon lábban az Ecclae metr. 4. nap keletről vicinussa Palffi Ferentz Ur, nap nyugotrol egy darabig Karda Andras, egy darabig Gothard Mihály.

Bükös Udu nevü helyben az Ecclesiaé, metr. 2. vicinussa fellyül Gergely Janos földre féle, állól üdösb Palffi Mihaly, ennek fele Kaszáló hely.

Szellyes Pallag Hagojaban az Eccl[esi]ae metr. 4. Vicinussa Nap Keletről Serestély András, Nap Nyugotrol Kupás Mihály.

A Szöllő allyában az Eccl[esi]ae metr. 3. vicinussa fellyül T. Palffi Dienes Uram, alól betüvel rá járo Szantó foldek.

⁴⁹ vallató biztos

⁵⁰ ügyvéd

Csepnyére Hágoba az Ecclesiájé metr. 3. Vicinussa egy felől Tot Mihaly mas felől Zetelaki Pallffi Fiak, ennek vegibe egy kis Kaszáló.

A Két ut között az Ecclesiaé metr. $3 \frac{1}{2}$ Vicinussa fellyül Lázár András, alól Karda János.

A Rétben az Ecclesiájé metr. 10. Vicinussa mind két felől Serestely János.

Ugyan a Rétben a Mesterség földje metr. 4. Vicinussa fellyül Serestely Janos. alóll az Ország uttya.

Kaszáló Hellyek.

A Csehétfalvi ut mellett az Ecclae Curr. 3. Vicinussa fellyül a Pálffi Fiak helyek, alól a Falu uttya. Ezt a Pap birja erga Taxam f.h.l.d.⁵¹

A Rétben a Papé Curr. 1. vicinussa egy felől a Vetés Kert folyása más felől iffiabb Pálfi István Uram.

Tó nevű helyben A Sz. Mihallyi ösveny mellett, Curr. 2. a Papé, Vicinussa Napkeletről Palfi Sigmond Ur kaszaloja, nap Nyugotrol iffiab Palfi Istvan Uram, eszakrol T. Palfi Dienes Ur, delről a Falu uttya.

Thordatfalva felé Fordulóban.

Hejjasoly Hágójaban Papé metr. 7. Vicinussa nap Keletről a Simo Janos földé, napnyugotrol T[ekintetes] Palfi Dienes Uram.

Tó hely Pataka mellett a Mesteré metr. 4. Vicinussa fellyül Simo János, alóll a Patak.

Iván nevű helyben az Ecclesiájé metr. $3 \frac{1}{2}$ Vicinussa fellyül Bentzedi

Gergelly. alóll Palfi Ferentz Ur. ennek nap kelet felől való vegibe vagyon egy buglyatskara való Kaszáló.

Ördögös Szerben az Eccl[esi]aé metr. 2. Vicinussa alól Simo Janos, fellyül Gothárd Mihály.

Csucs ally Bértz alatt az Ecclesiaje metr. 10. Vicinussa, fellyül Palfi Dienes Ur, alól Palfi Sigmond Uram.

KÜS Völgy Oldalán az Ecclesiájé, metr. 3. Vicinussa alól Bentzedi István, fellyül egy darabig Simo Janos, azon tul a Peterleki Palfi fiak.

A Thordatfalvi utra való fel Jaróban az Ecclesiájé metr. 3. Vicinussa nap Nyugotrol Bentzedi Mihály, napkeletről üdösb Palfi Mihaly.

A Thordatfalvi Ut mellett az Hágóban az Eccl[esi]aje, metr. 5. Vicinussa egy felől Donath Ferentz Ur, más felől a Thordatfalvi ut.

Ugyan a Thordatfalvi Hegy alatt metr. 8. vicinussa alól Gaspar Thamas földé fele, fellyül Thordatfalvi Varga István.

A Sás mellett az Ecclesiaje metr. 3. Vicinussa alól Palfi Samuel Ur. alól Palfi Sigmond Uram.

Matskás Völgyben az Eccl[esi]aé metr. 4. vicinussa fellyül Palfi Ferentz Ur, alóll iffiab Bentzedi Gergelly.

A Magyaró alatt az Eccl[esi]aje metr. $1 \frac{1}{2}$ Vicinussa egy felől Palfi Mihaly Uram, más felől Sofalvi Ferentz.

A Csere utra jároban az Ecclesiaje metr. 3. Vicinussa. Vicinussa fellyül Gaspár Thamas földé féle, alól Serestelly Janos.

⁵¹ Florenum Hungaricalium 1, denariorum 2 (1 magyar forint és 2 denár bérért)

A Rigo Csere alatt az Ecclesiaje metr. 3. Vicinussa állól iffiab Pálffi István Ur, fellyül Serestelly Janos.

Szilas Völgyben az Ecclesiaje metr. 12. Vicinussa fellyül Fekete Pál Urék földjök, alól a Peterlaki Pálffi fiak.

Azon Lábban alább az Ecc[esi]aje metr. 6. vicinussa fellyül Palfi Ferentz Ur, alól a Peterlaki Pálffi Fiak. De ezen földnek fele Kaszáló.

Ismet alább azon Lábban az Ecclesiaje metr. 7. Vicinussa fellyül egy darabig a Pálffi Fiak, azon tul Serestelly András, alól Karda András.

A Sásban vagyon a Papnak Kaszaloja Curr. 2. vicinussa nap nyugotról felig Bentzedi István, azon tul T[ekintetes] Pálffi Dienes Uram, Nap Keletről T[ekintetes] Pálffi Antal Ur földé.

Vagyon a Templom alatt a Papnak egy darab kerti, mellynek vicinussa Északról Serestely István: délről Kupás Mihály. Ezen Kertnek a végibe a Falu felől a Mesterségé; ennek vicinussa fellyül a Templom, alól Kupás Mihály.

Vagyon a Mesterségnek Sz. Mihály felé fordulóban Két buglyara való Szena füve; a Hegj megett; mellynek vicinussa... [kitöltetlen hely]. Signata per Josephum Simo de Kis Sollymos

S. Sedis Jurat[um] Notar[ium] m[anu] p[rop]ria.

A[nn]o 1781 Die 20ma Novembris Serestelly István ö K[e]gy[e]ll[m]e, Feleségével Karda Judith Aszszonnyal edgyütt Istenes indulattyokból ajándékoznak a Tartsafalvi Ecclesia számára egy ujj fejer gjólts Abroszt.

Signata A[nn]o Die Praenotatis per Josephum Simo Solymosi

Jur[at]um Notar[ium] m[anu] p[rop]ria.

Anno 1782. T[ek]int[etes] Pálffi Susanna Aszszony, Istense indulattyából ajándékozott a' Tartsafalvi Unitaria Ecclesianak, a Templombeli Uri Sz. Vatsorára való Asztralra, egy sáhos Kamuka himes Abroszt, vagyon illyen Irás rajta veress fejtövel varva: *Pálfi Susanna adta. 1782.*

Ismét: Ugjan ezen 1782^{dik} eszt[endő]ben Serestely István Feleségével Karda Judith Aszszonnyal edgyütt ajandekozának a' Tartsafalvi Unitaria Ecclesia[na]k Istenes indulattyukból, a' Templombeli Éneklő Székre egy gyólts Kendöt, semmi irás nints rajta.

Thordatfalva. (81—84.)

Anno 1773. Die 21ma Novembris, Visitatio celebrattván a' Thordatfalvi Sz. Ecclesiaban, az Ecclesianak külső belső Bonumai találtattanak, im ezek:

Vagyon egy Kö Templom igen régi. Körülötte Deszkából való Czintérem. Ennek a' szélyén vagjon egy fa Harangláb, mellyben vagjon két Harang; mellyek közül a' nagyobbikon vagyon ilyen irás: *Per industriam et munif[icentiam] G[enerosi] D[omini] Sigis[mundi] Palfi. In Gloriam unius veri Dei et Filii ejus Jesu Christi, confecta est per incolas Thordatfalviensis, Anno 1697.*⁵² A' Kis Harangon vagjon illyen irás: *Anno 1751 Ecclesia Thordatfalviensis, fusa per Josephum West. Schaesb[arginum]*⁵³.

Az Ur Asztralára való Eszközök.

Vagyon egj labas, az hat Szegü talpa oldalán körül viragos, a' lában

⁵² Nemzetes Pálfi Zsigmond úr igyekezete és jótékonyága révén [készült]. Az egy igaz Isten és az ő Fia, Jézus Krisztus dicsőségére készítették Tordátfalva lakói az 1697. esztendőben.

⁵³ Az 1751. esztendőben. A' tordátfalvi egyházközség. A' segesvári West József öntötte.

fellyül a' Pohára allyán s' Kerületin ezüst drottal virágzott, egészen arannyas ezüst Pohár, arannyas ezüst kis bé fedni való Tangyeraival edgjütt.

Vagyon egy hat Szegü On Palatzk Srofos fedelü, mintegy másfél ejteles, nints semmi iras rajta. Más négy Szegü On Palatzk Srofos kari-kás fedelü, ilyen iras van rajta: *Gombos Andras 1652*. Vagyon egy ujj fedeles gombos On Kanna, mint egy egy ejteles, ilyen iras vagjon rajta: *Jakab Istvan Csinaltatta Tardatjalvi Templom Szamára, 1772*.

Vagjon egy gyolts Abrosz. Egj gjabatas Abrosz, melly vagjon most a' Templomban az U Asztalán. Kettös veres sellyem ruha az Eneklő Széken. Egy csillyövi [kievi?] Patyolat ruha arany fonallal varrott, az Ur Asztalára való. Egy zöld sellyemmel varrott Ruha fejér Csipkével. Egy kamuka himes asztal Keszkenő. Egj gyólts ruha fekete sellyemmel. A' Praedicalló Széken egy Szönyeg egj zöld Posztóval edgyütt. A' Pap Szekin egy Szönyeg. A' Templomban az Eneklő Széken egy veres sellyemes Kendő.

A' *Pap Házában*: Fába rakot két üveg Ablak, két gjantáros Fogas. Egj paraszt Pad, egy paraszt Asztal.

A' *Mester Házában*: Fába rakott két üveg Ablak.

Az Ecclesianak Szántó Földei ezek:

Tartsafalva felé Fordulóban: Tartsa hosszában van egy Szántó föld, metr. 6. alóll Vicinussa Lázár Györgj. *Az Ecclesiaé*.

Hegy fárazdi előtt metr. 6. alól vicinussa Lukátsi Mihály.

Kerejő nevü helyben metr. 4. vicinussa fellyül Fekete Pál Ur, alóll Nemes Ferentz.

Hegy Halom Hágójában: metr. 3. Benczedi Istvan és Szederjesi Istvan Vic[inussal]. Ez a Kettő is az Ecclesiaé.

Az Alba Pataka mellett, egy darab szakadozott föld. A Mesteré.

Közép Lábban metr. 4. Vicinussa fellyül A Papság földé, alóll *Gombos István*. *Az Ecclesiaé*.

A' Papság Szántó Földei.

Közép Lábban egy darab föld, metr. 6. Vic[inussa] egy felöl az Ecc[esi]a, más felöll *Varga István*.

Sas Arnyekában: metr. 6. Vic[inussa] T[iszteletes] Sandor Sigmond es Fekete Pál Uramék.

A' Mesterség Földei:

A' Lokon egj darab Föld, metr. 2. Vic[inussa] Boros Mihály és a Lukatsi földek vegei.

Tamota Hegje megett metr. 3. Vic[inussa] Fekete Ferentz és a Földek lábjai.

A' Pap s' Mester Széna füvei.

A Sásban egj darab Széna fü curr. 3. Vicinussa minden felöl T[e]k[i]n-
t[etes] Pálffi Sigmond Ur[am].

A Gyepü alatt egy darab Széna fü. Curr. 3. Vicinussa egy felöl a' Patak, más felöl a' Gyepü. Ezekben a Széna füvekben Két részes a' Pap, harmados a Mester.

Item:⁵⁴ A Csere alatt vagyon a' Megjének egy darab Szántó földé. capit. metr. 3. Vicinussa fellyül a Nemes Ferentz zálogos földé, alól Fekete Gábor Urimék, Közös földök. Ez elromlott haszontalan föld.

⁵⁴ ugyanúgy

A Medesér felé Forduló Határban. Ecclesia Földei:

Fejtő alatt egj föld, metr. 6. Vicinussa fellyül Gombos István, alóll Varga János Szántó földök.

Ut által Kelőben metr. 2. vicinussa fellyül Miklosi Mihály, alóll Boros Mihály Szántó földök.

A Csere alatt metr. 4. Vicinussai Kisseb Balas Janos es Szots István. Fejtő megett a Földek lábján metr. 3. vicinussa alóll a földeknek rea rugó lábjai, fellyül Gombos Samuel.

Ugjan a Fejtő megett egy föld, metr. 3. Vicinussa fellyül a Falu Közönséges helye; mas felől Medeseriek birják.

Nagy Aszóban egy Kaszaló Curr. 6. vicinussa egy felől a Gyepü, más felől Gombos István Szántó földé, az Ecclesiajé, 8. Marias a Taxaja. Ugyan ott alább egy buglyara való Széna fü, Vicinussa egy felől a Gyepü, más felől a Papság földé.

Hosszu Tanorok mellett egj. buglyára való Széna fü, Vicinussa egy felől az Hosszu Tanorok Gyepüje, mas felől Fekete Pál Uram; ezt az Ecclesia adta a' Mesternek az Hajnali harangozásért.

Papság Szántó földei.

Nagy Aszóban egy Szántó föld, metr. 6. Vicinussa egy felől a' Gyepü, másfelől Demeter föld.

Ugjan Nagy Aszóra menőben, metr. 6. Vicinussa mind ket felől Vég Sigmond Ur[am] földé.

Mesterség földei.

Besnyéri megett metr. 4. Vicinussa alóll Nagy Balási Janos, fellyül Szőke György Szántó földök.

Fejtő alatt, metr. 3. Vicinussa fellyül Gombos István, alóll Gombos Kristoff Szántó földök.

Tó helyben két jó buglyara való Szenafü, Vicinussa fellyül Lázár György, alól a' Gyepü, ennek két része a Papé, harmada a Mesteré.

Fejtő megett Nádas Gödör nevü helyben, in Anno 1766. felosztván A Falu, a Falu Közönséges helyit, Osztott a Pap, Mester számára is egy darabot Curr. 3. Illyen Conditioval, hogj ha casu quo⁵⁵ azon felosztott Falu helye vissza botsattatnék a' Falu Közönséges helyéül ismetlen, azon állapotra redeallyon a Pap s' Mester részis; Ezt a Papok kiirtottak bokros hely lévén. Vicinussa egj felől ugjmint alóll Gombos Sigmond, fellyül a' Kús Janos földé; Ebben a Pap két reszes, a' Mester harmados.

Notandum: Panaszolván a Tisz[te][e]l[te]s Ministerek,⁵⁶ hogy a' Falu helyiben többire minden ember participalt⁵⁷, de a' Parochusok so-hunt sem, mellyet Consideratioba véven a' Falu, maga közönséges helyéből conferalt perpetuo Jure⁵⁸ Papok s' Mesterek Számára Szeretse Kerék alatt egy darab kaszaló helyet Curr. 2. mellyet a bokorból 1766-beli Parochusok irtottak ki; mellybenis a' Pap két részes, a Mester harmados.

Kerek hegyben vagjon a' Megyének egj Szántó földé, metr. 3. Vicinussa⁵⁹.

⁵⁵ abban az esetben, ha

⁵⁶ papok

⁵⁷ részt vett (kapott)

⁵⁸ örökös jogon

⁵⁹ A szokásos befejező formula nélkül szakad meg a szöveg.

JAKAB DENES

ÉHSÉG ÉS SZOMJÚSÁG

Am 8,11—12

A próféta éhségről és szomjúságról beszél a felolvasott bibliai részben. Én is az éhségről és a szomjúságról akarok beszélni. De nem a kenyér után való éhségről, sem a víz utáni szomjúságról, hanem az Isten beszédéről, ahogy a próféta teszi,

Mert az Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlásáig“ (Zsid 4,12), és mégis emberi füllel nem hallható és az utána való vágy emberi szemmel nem látható. Ezért mégis a testi éhség és szomjúság fogalmából kell kiindulnom, hogy megérthessük Amós próféta kijelentését: „Ímé, napok jönnek, azt mondja az Ūr Isten, és éhséget bocsátok e földre; nem kenyér után való éhséget, sem víz után való szomjúságot, hanem az Ūr beszédének hallgatása után. És vándorolni fognak tengertől tengerig és északról fogva nap-keletig. Futkosnak, hogy keressék az Ūrnak beszédét“.

Az éhség nem is olyan rossz, ahogy azt a köztudatban elkönnyveltük. Tulajdonképpen, ha jól megfontoljuk, az élet fenntartásának a legfontosabb mozgató rugója. Aki beteg volt, vagy gondozott beteget, csak az tudja, hogy az mit jelent amikor valaki nem éhes, nem tud enni. Ez nagyon rossz jel. Az életképesség hiányát jelenti és a halál felé mutat.

Kell-e nagyobb öröm az ilyen ember életében annál, amikor érzi és kimondja: éhes vagyok. Ez az élet legbiztosabb jele. Kell-e nagyobb öröm a szülőknek, mint amikor látja, hogy gyermekei éhesek és jó étvágyal fogyasztják az ételt. Látva ezt, örvend a szíve, mert ebből tudja, hogy élet van bennük, nőni fognak, erősek lesznek.

A lelki életben is így van. Aki éhezi és szomjúhozza a lelki táplálékot, az Isten beszédét, abban élet rejlik: lelki életlehetőség, életrevalóság. Az Isten beszédére éhes és szomjas ember egészséges lelkületű, és minden remény meg van arra, hogy növekedni fog „Isten és ember előtt való kedvességben“ (Lk 2,52). Akinek nem kell az Isten beszéde, az lelkileg beteg vagy már halott.

Kell-e nagyobb öröm, mint amikor az ilyen halott feltámad, mint ahogy a tékozló fiúról mondta édesapja (Lk 15,24). Kell-e nagyobb öröm, mint amikor az ilyen megéhezik, s kérdezi: van-e valami ennivalótok? Kell-e nagyobb öröm, mint amikor a tékozló fiú elindul a disznók vályúja